

Kuidas teatada ainekst klassifitseerimis- ja
mürgistusandmikku
Praktiline juhend 7

Versioon 1.1 – juuni 2012

ABC

ÕIGUSLIK TEADE

Käesolev dokument sisaldab klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise juhiseid, selgitades, millised on klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamisega seotud kohustused ja kuidas neid täita. Kasutajatele tuletatakse siiski meelde, et ainus autentne õiguslik viitedokument on CLP-määruse tekst ning käesolevas dokumendis esitatud teave ei kujuta endast õiguslikku nõuannet. Euroopa Kemikaaliamet ei vastuta käesoleva dokumendi sisu eest.

VASTUTAMATUSESÄTE

See on algselt inglise keeles avaldatud dokumendi tõlke töövariant. Algdokument on ECHA veebilehel.

Versioon	Muudatused
Versioon 1	Esimene väljaanne – märts 2010
Versioon 1.1	Esimene parandatud väljaanne – juuni 2012

Praktiline juhend 7:

Kuidas teatada ainest klassifitseerimis- ja märgistusandmikku

Viide: ECHA-1-B-01.1-ET
ISBN-13: 978-92-9217-687-7
ISSN: 1831-6727
Avaldamiskuupäev: juuni 2012
Keel: ET

© Euroopa Kemikaaliamet, 2012
Tiitelleht © Euroopa Kemikaaliamet

Reprodutseerimine on lubatud allikale viitamisel, lisades viite „Allikas: Euroopa Kemikaaliamet, <http://echa.europa.eu/>” ja saates avaldamise kohta kirjaliku teate ECHA teabetalitusele (publications@echa.europa.eu).

Dokument tõlgitakse 22 keelde:

bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keelde.

Kui teil on küsimusi või tähelepanekuid käesoleva dokumendi kohta, esitage need teabenõude vormil ECHA kasutajatoele (märkige dokumendi viide ja väljaandmise kuupäev). Teabenõude vormi saab ECHA veebilehelt kontaktandmete jaotisest:
http://echa.europa.eu/about/contact_en.asp

Euroopa Kemikaaliamet

Postiaadress: P.O. Box 400, FI-00121 Helsingi, Soome
Külastusaadress: Annankatu 18, Helsingi, Soome

TEATAMINE

Tähtis teave

- Importijad ja tootjad peavad teatama eraldi või segude koostises turule viidavatest ohtlikest ainetest sõltumata nende kogusest.
- Importijad ja tootjad peavad teatama turule viidavatest ainetest, mille suhtes kehtib REACH-määrusega sätestatud registreerimiskohustus.
- Turule viidud ainete olemasolevatele registreerimisandmetele lisatakse CLP-määruse kohane klassifikatsioon ja märgistus.
- Ainest tuleb teatada ühe kuu jooksul alates aine turuleviimisest.
- Teatamine on tasuta.

Sisukord

1. SISSEJUHATUS	6
1.1 Mida juhend käsitleb?	6
1.2 Mis on CLP-määrus?	6
1.3 Mida tähendab CLP-määruse kohane teatamine?	7
1.4 Mis on klassifitseerimis- ja märgistusandmik?.....	7
2. ROLLIDE JA KOHUSTUSTE KINDLAKSMÄÄRAMINE	8
2.1 Kas pean esitama teate andmikku?.....	8
2.2 Millistest ainetest pean andmikku teatama?	8
2.3 Kas pean nõustuma teatatud aine olemasoleva klassifikatsiooni ja märgistusega?.....	9
2.4 Millal tuleb ainetest teatada?	10
2.5 Kas peab teatama ainetest, mis kuuluvad registreerimisele REACH-määruse alusel?	10
2.6 Millal tuleb teadet ajakohastada?.....	10
2.7 Kas teatatud teabele saab seada konfidentsiaalsuslipu?	11
3. TEATAMISE KORD	12
3.1 Milline teave tuleb teates esitada?	12
3.2 Kuidas teatamiseks valmistuda?	12
3.3 Kuidas teadet koostada?	13
3.4 Kuidas teadet esitada?.....	14
3.5 Kuidas klassifitseerimise ja märgistamise teadet ajakohastada?	16
4. PÕHITEAVE	17
4.1 Turuleviimine	17
4.2 Tootjate või importijate rühm	17
4.3 Aine identifitseerimiseks vajalik oluline teave	18
5. LISATEAVE	19
1. lisa.....	21

1. SISSEJUHATUS

1.1 Mida juhend käsitleb?

Käesolevas juhendis sisalduv teave aitab kindlaks teha, kas Teil on vaja teatada ainetest Euroopa Kemikaaliameti juurde loodud klassifitseerimis- ja märgistusandmikku. Samuti selgitatakse, kuidas koostada ja esitada teadet kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1272/2008 (CLP-määrus). Eeldatakse siiski, et olete klassifitseerimise ja märgistamise põhimõistetega juba tuttav, sest juhendis neid ei käsitleta.

Juhend on eelkõige abiks ettevõtetele, kes toodavad ja viivad aineid turule Euroopa Liidu liikmesriikides¹ või impordivad aineid või segusid kolmandatest riikidest Euroopa Liitu.

Käesolev dokument on Teie jaoks oluline, kui Teie ettevõtte tegeleb ühe või mitme järgmistest tegevustest ja viib asjaomaseid aineid või segusid (valmistisi) turule:

- toodab REACH-määruse² kohaselt registreerimisele kuuluvaid aineid (sealhulgas isoleeritud vaheaineid);
- impordib REACH-määruse kohaselt registreerimisele kuuluvaid aineid (nt värvaineid);
- toodab või impordib ohtlikuks klassifitseeritud aineid sõltumata nende kogusest;
- impordib ohtlikke aineid sisaldavaid segusid sõltumata nende kogusest;
- impordib tooteid, mis sisaldavad REACH-määruse artikli 7 kohaselt registreerimisele kuuluvaid aineid.

Käesolev dokument on avaldatud EHCA veebilehel ja allalaaditav Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Lisaks teatamise põhiteabele esitatakse järgmistes peatükkides lingid teate koostamise seisukohalt kõige tähtsamatele juhenddokumentidele ja vahenditele.

1.2 Mis on CLP-määrus?

CLP-määrus on uus Euroopa Liidu määrus, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ning pakendamist. Sellega võetakse ÜRO üldise ühtlustatud süsteemi (GHS) klassifitseerimiskriteeriumid üle Euroopa Liidu õigusesse. CLP-määrus vahetab järk-järgult välja ohtlike ainete direktiivi³ (DSD) ja ohtlike valmististe direktiivi⁴ (DPD).

CLP-määrus sätestab kõikide ainete klassifitseerimise ja märgistamise vastavalt CLP-kriteeriumidele alates 1. detsembrist 2010⁵ ning kõikide segude klassifitseerimise ja märgistamise vastavalt CLP kriteeriumidele alates 1. juunist 2015. Täiendav teave CLP-määruse kohta on avaldatud juhendis [CLP-määruse sissejuhatav juhend](#) ning üksikasjalikum teave klassifitseerimise ja märgistamise kohta juhendis [CLP-kriteeriumide kohaldamise juhend](#).

Mõlemad juhendid koos CLP-määruse ning muude praktiliste ja selgitavate dokumentidega on

¹ Euroopa Liidu liikmesriigid on Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Iirimaa, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Madalmaad, Malta, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik. Kui Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riigid, kes on kirjutanud alla Euroopa Majanduspiirkonna lepingule (praegu Island, Liechtenstein ja Norra), on CLP-määruse oma riiklikku õigusesse üle võtnud, hõlmavad käesolevas juhendis kasutatud nimetused „Euroopa Liit“ ja „liikmesriigid“ ka neid riike.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist.

³ Nõukogu direktiiv 67/548/EMÜ ohtlike ainete klassifitseerimist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide, määruste ja rakendussätete ühtlustamise kohta.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 1999/45/EÜ ohtlike valmististe klassifitseerimist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide, määruste ja rakendussätete ühtlustamise kohta.

⁵ Kuni 1. juunini 2015 tuleb ohutuskaartidele märkida ka ohtlike ainete direktiivis sätestatud ainete klassifikatsioon.

avaldatud ECHA veebilehel <http://echa.europa.eu/et/regulations/clp>; vt ka linke käesoleva dokumendi lõpus.

CLP-määruse jõustumisega tunnistati kehtetuks REACH-määruse XI jaotis. Ohtlike ainete direktiivi I lisa ühtlustatud klassifikatsioonid on üle võetud CLP-määruse VI lisa tabelisse 3.2 ja on õiguslikult siduvad.

1.3 Mida tähendab CLP-määruse kohane teatamine?

CLP-määruse artiklid 39–42 käsitlevad teatamist klassifitseerimis- ja märgistusandmikku.

Üldiselt tähendab CLP-määruse kohane teatamine, et tootjad ja importijad esitavad ECHA klassifitseerimis- ja märgistusandmikku turule viidavate ainete teatava klassifitseerimis- ja märgistusteabe (vt praktilist teavet 3. ptk). Andmik on uus andmebaas, mida eelmiste klassifitseerimist ja märgistamist käsitlevate õigusaktide (ohtlike ainete direktiivi ja ohtlike valmististe direktiivi) kehtimise ajal ei eksisteerinud.

CLP-määruse kohase teatamise kohustus hõlmab kõiki ohtlikke aineid mis tahes kogustes ja samuti kõiki mitteohtlikke aineid, mis tuleb REACH-määruse kohaselt registreerida, kui need viiakse Euroopa Liidu turule.

CLP-määruse kohaselt ainetest teatamise suhtes kehtivad teatud tähtajad (vt käesoleva juhendi ptk 2.4).

1.4 Mis on klassifitseerimis- ja märgistusandmik?

Teadetes sisalduvad andmed koondatakse andmebaasi, mida nimetatakse klassifitseerimis- ja märgistusandmikkuks. See andmebaas sisaldab ka REACH-määruse kohastes registreerimistoimikutes sisalduvaid andmeid ja teavet ühtlustatud süsteemi järgi klassifitseeritud ning märgistatud ainete, st CLP-määruse VI lisa 3. osas loetletud ainete kohta.

Teadetes sisalduvad teatud andmed avaldatakse avalikus klassifitseerimis- ja märgistusandmikus. Avalik klassifitseerimis- ja märgistusandmik on peamine ainete klassifitseerimist ja märgistamist käsitlev teabeallikas kõikidele kemikaalide kasutajatele.

Klassifitseerimis- ja märgistusandmiku avalik versioon esitab iga aine kohta REACH-määruse artikli 119 lõikes 1 viidatud identifitseerimisteabe, klassifikatsiooni- ja märgistuselemendid ning asjakohased konkreetsed kontsentratsiooni piirväärtused (SCL) või korrutustegurid. Teataja isikut ei avalikustata. Sama kehtib teatud ainete IUPAC-nimetuse kohta, kui need on märgistatud konfidentsiaalsuslipuga (vt ka käesoleva dokumendi ptk 2.7).

2. ROLLIDE JA KOHUSTUSTE KINDLAKSMÄÄRAMINE

2.1 Kas pean esitama teate andmikku?

Kui kuulute juhendi peatükis 1.1 loetletud tarnijate hulka, siis peate teatama andmikku oma ainete klassifikatsiooni ja märgistuse.

Väljaspool Euroopa Liitu aineid või segusid tootvatel ettevõtetel ei ole kohustust esitada teadet Euroopa Kemikaaliameti klassifitseerimis- ja märgistusandmikku. Kolmandate riikide tootjad, kes kavatsesid importida aineid ja segusid Euroopa Liitu, peavad esitama asjakohase teabe (nt IUCLIDi andmekogumid) oma Euroopa Liidu importijatele, kes on kohustatud ainetest teatama.

Kui kolmandate riikide tootjad ei soovi konfidentsiaalsuse säilitamise huvides ainete või segude koostist oma Euroopa Liidu importijatele avalikustada, võivad nad määrata ühe importija, kes esitab teate ka teiste importijate nimel (vt rühmateade, ptk 4.2). Teise võimalusena võib ELi importijate nimel esitada ühise teate kolmas isik, kes ise ei ole tootja ega importija (nt ainuesindaja, kes on juba määratud registreerijaks REACH-määruse alusel). Selline kolmas isik saab esitada teate, kuid ei saa üle võtta rühma kuuluvate importijate kohustusi. Sellise võimaluse kasutamisel peab teate esitanud üksus dokumentaalselt tõendama, et ta on volitatud tegutsema rühma kuuluvate tootja(te)/importija(te) nimel ning et tootja(d)/importija(d) kinnitavad, et nad on täielikult vastutavad teatega seotud kohustuste täitmise eest.

Tootjate ja importijate rühma loomist tõendavad dokumendid ning klassifitseerimise ja märgistamise aluseks olevad andmed ning teave tuleb esitada pädevatele asutustele ja asjaomastele täitevasutustele.

2.2 Millistest ainetest pean andmikku teatama?

Üldiselt puudutab klassifitseerimis- ja märgistusandmikku teatamise kohustus **kõiki** CLP-määruse reguleerimisalasse kuuluvaid **ohtlike aineid** eraldi või ohtlike segude koostises (konkreetsed piirnorme ületavas kontsentratsioonis) (vt juhendi 1. lisa), mida imporditakse või toodetakse ja **viiakse turule** Euroopa Liidus. Teatada tuleb ka klassifitseerimata ainetest, **mis kuuluvad registreerimisele REACH-määruse alusel**, st ainetest, mida toodetakse või imporditakse koguses vähemalt üks tonn aastas (vt ka ptk 1.1). See puudutab aineid eraldi või segude koostises ning imporditavates toodetes sisalduvaid aineid, mis kuuluvad registreerimisele REACH-määruse artikli 7 alusel. Aineist tuleb teatada ka siis, kui selle klassifikatsioon ja märgistus on (täielikus) vastavuses ühtlustatud süsteemiga ja see aine on loetletud CLP-määruse VI lisa 3. osas.

Teatamiskohustus ei hõlma teatud **valmisaineid ja -segusid**, mis on ette nähtud lõppkasutajatele või kasutamiseks konkreetsete õigusaktidega reguleeritavates valdkondades, nt radioaktiivsed materjalid, meditsiinitooted, kosmeetikatooted ning toit ja sööt. Üksikasjalik teave on esitatud CLP-määruse artiklis 1 „Eesmärk ja reguleerimisala”.

Direktiivi 67/548/EMÜ kohaselt juba teatatud ained (NONS-ained) loetakse REACH-määruse alusel registreerituks. Kui selle direktiivi alusel teatatud aineid toodetakse või imporditakse aastas koguses vähemalt 1 tonn, siis tuleb vastavatesse toimikutesse viivitamata lisada CLP-määruse kohased klassifikatsioonid ja eraldi teatamist seetõttu ei nõuta.

Direktiivi 67/548/EMÜ alusel varem koguses alla 1 tonni teatatud ainetest, mille kogusevahemikku ei ole ajakohastatud, tuleb andmikule eraldi teatada, kui aine on klassifitseeritud ohtlikuks ja see viiakse turule. See tähendab järgmist:

- Kui varem teatatud aine aastakogus jääb alla 1 tonni, peab ettevõtte koostama aine kohta klassifitseerimise ja märgistamise teate. Niipea kui kogus jõuab selle künniseni, tuleb teave registreerimistoimiku kujul ajakohastada.
- Kui aastakogus on vähemalt 1 tonn, tuleb teave registreerimistoimiku kujul ajakohastada.

Teadus- ja arendustegevuses kasutatavad ained ja segud on CLP-määrusega sätestatud teatamiskohustustest vabastatud ainult juhul, kui neid kasutatakse kontrollitud tingimustes, mis vastavad ühenduse töötingimusi ja keskkonnakaitset reguleerivatele õigusaktidele, ning kui neid ei viida turule. Muudel juhtudel kehtivad nende ainete ja segude suhtes CLP-nõuded sõltumata kogusest ja neist tuleb teatada, kui nad vastavad olemasoleva teabe kohaselt ohtlikuks klassifitseerimise kriteeriumidele.

Toote- ja tehnoloogiaalaseks uurimis- ja arendustegevuseks kasutatavatest ainetest (PPORD-ained) – kui need ained vastavad ohtlikuks aineks klassifitseerimise kriteeriumidele ja need viiakse turule – tuleb teatada klassifitseerimis- ja märgistamisandmikku kogusest olenemata. See kehtib ka segudes esinevate PPORD-ainete suhtes, kui segu on aine tõttu klassifitseeritud ohtlikuks.

Taimkaitsevahendite⁶ ja biotsiidide⁷ toimeainete klassifikatsioon ning märgistus on kõikide ohuklasside jaoks põhiliselt ühtlustatud ja esitatud CLP-määruse VI lisa tabelites 3.1 ja 3.2. Turule viidavatest toimeainetest tuleb andmikku alati teatada.

Sulameid käsitletakse REACH- ja CLP-määruses spetsiifiliste valmististena (CLP-määruses kasutatakse nende kohta mõistet „segud“). Sulamite koostisainetest tuleb andmikku teatada, kui need on ohtlikud ja nende kontsentratsioon sulamis ületab konkreetset kontsentratsiooni piirväärtust (vt juhendi 1. lisa).

Polümeeridest tuleb CLP-määruse artikli 39 punkti b ja artikli 40 kohaselt andmikku teatada, kui need on klassifitseeritud ohtlikeks ja neid imporditakse või toodetakse ning viiakse turule. Teisalt ei käsitleta sellistes polümeerides sisalduvaid **monomeere** turule viidavatena ja nendest teatada ei ole vaja.

CLP-määruse kohaselt peavad **toodete** importijad tootes sisalduva aine klassifikatsiooni ja märgistuse teatama ainult juhul, kui aine kuulub registreerimisele REACH-määruse artikli 7 alusel.

2.3 Kas pean nõustuma teatatud aine olemasoleva klassifikatsiooni ja märgistusega?

Nende ainete klassifikatsioon ja märgistus, millest on andmikku juba teatatud või millel on ühtlustatud kanne CLP-määruse VI lisa 3. osas, esitatakse taustteabena, kui teatate ainetest elektrooniliselt REACH-ITi kaudu.

Kui aine kohta on VI lisas olemas ühtlustatud klassifikatsioon ja märgistus, siis peate CLP-määruse kohaselt aine klassifitseerima ja märgistama vastavalt sellele klassifikatsioonile ja märgistusele. Sel juhul peate veebipõhise teatamise ajal kuvatavate ühtlustatud ohuklasside ja alajaotuste puhul tegema märke lahtrisse „I agree“ (nõustun).

Kui aine klassifikatsioon ja märgistus ei ole ühtlustatud, peavad selle aine tulevased teatajad ja registreerijad tegema kõik, et leppida kokku andmikku kantava aine ühine klassifikatsioon ja märgistus. Sarnaselt eelnimetatule lihtsustab elektroonilist teatamist REACH-IT: kui peate

⁶ Ained, mida käsitleb nõukogu direktiiv 91/414/EMÜ.

⁷ Ained, mida käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 98/8/EÜ.

kuvatud klassifikatsiooni ja märgistust õigeks, võite teha märke lahtrisse „I agree“ (nõustun), ning toimiku klassifikatsiooni ja märgistuse väljad täidetakse automaatselt.

Kui aine klassifikatsiooni ja märgistuse on enne ainekardist teatamist kokku leppinud juba mitu erinevat teavitajat, näiteks ainekardi vahetuse foorumis (SIEF), võivad asjaomased tootjad ja/või importijad moodustada rühma ning teatada Euroopa Kemikaaliametile aine klassifikatsiooni ja märgistuse ühiselt (vt ka ptk 4.2).

2.4 Millal tuleb ainekardist teatada?

Üldjuhul tuleb aine klassifikatsioonist ja märgistusest teatada ühe kuu jooksul alates aine esmakordsest turuleviimisest. Importijate jaoks hakatakse ühte kuud arvestama päevast, kui aine eraldi või segu koostises tuuakse füüsiliselt ühenduse tolliterritooriumile.

2.5 Kas peab teatama ainekardist, mis kuuluvad registreerimisele REACH-määruse alusel?

Juba turule viidud ainekardi kohta ei saa eraldi teadet esitada, kui olete need juba REACH-määruse alusel registreerinud **ja** kui registreerimistoimik sisaldab CLP-määrusele vastavat klassifikatsiooni ning märgistust (vt IUCLID 5 osa 2.1). Sellisel juhul sisaldab registreerimistoimik juba teavet, mida ainekardist klassifitseerimis- ja märgistusandmikkude teatamisel nõutakse.

Ainekardi uue CLP-määruse alusel klassifitseerimise ja märgistamise kohustus kehtib alates 1. detsembrist 2010. See tähendab, et alates 1. detsembrist 2010 peate **igal juhul** lisama teatesse CLP-määrusele vastava klassifikatsiooni ja märgistuse. Kõnealune teave tuleb viivitamata lisada ka enne 1. detsembrist 2010 esitatud registreerimistoimikutesse.

Kui aine on faasiaine, mis tuleb registreerida alles 2013. või 2018. aastal, kuid see viiakse turule varem, siis peate esitama klassifitseerimis- ja märgistusandmikkude teate ainekardi kohta ühe kuu jooksul pärast turuleviimist. REACH-määruse alusel registreerimisele kuuluvatest ja turule viidavatest ainekardist tuleb teatada ka siis, kui need ei ole klassifitseeritud ohtlikeks.

REACH-määruse alusel registreerimisele kuuluvatest ainekardist teatamise kohustus kehtib ka neile ainekardi vahetuse foorumi liikmetele, kes registreerivad oma ained alles 2013. või 2018. aastal (vastavalt REACH-määruses sätestatud teine ja kolmas registreerimistähtaeg). Kui juhtregistreerija on oma registreerimistoimiku juba esitanud, siis võivad teised ainekardi vahetuse foorumi liikmed nõustuda juhtregistreerija esitatud klassifikatsiooni ja märgistusega, märgistades lahtri „I agree“ (nõustun). Sellisel juhul täidetakse vastava teate klassifikatsiooni ja märgistuse väljad automaatselt. Seda saab siiski teha ainult juhul, kui foorumi liikmed on teate koostanud REACH-IT abil. Foorumi liikmed võivad esitada teate kokkulepitud klassifikatsiooni ja märgistuse kohta ka tootjate ja importijate rühmana (vt ptk 4.2).

NB! Vastavalt REACH-määruse artiklile 9 teatatud PPORD-ained ei ole registreeritud ained ning seetõttu ei kehti nende suhtes CLP-määruse artikli 39 punkt a. Turule viidud ohtlikust PPORD-ainest ei saa klassifitseerimis- ja märgistusandmikkude teatada (artikli 39 punkt b) PPORD-teadet ajakohastades, vaid tuleb esitada eraldi klassifitseerimise ja märgistamise teade.

2.6 Millal tuleb teadet ajakohastada?

Esitatud teavet tuleb ajakohastada niipea, kui saab teatavaks uus ja usaldusväärne teave, mis muudab aine klassifikatsiooni ja märgistust. Kui olete vajaliku teabe kandnud registreerimistoimikusse, siis tuleb ajakohastada vastavat registreerimistoimikut.

Klassifitseerimise ja märgistamise teabe ajakohastamise nõue ei kehti, kui teate esitamise ajaks on CLP-määruse VI lisa tabelisse 3.1 juba kantud **ühtlustatud ohuklassid ja nende alajaotused**.

Kui aine klassifikatsiooni ühtlustati alles pärast seda, kui Teie ainest andmikku teatasite, siis peate oma teadet ajakohastama hiljemalt ühtlustatud klassifikatsiooni seaduspärase jõustumise ajaks.

Ajakohastada tuleb ka kontaktandmed.

2.7 Kas teatatud teabele saab seada konfidentsiaalsuslipu?

Tootjad ja importijad võivad märgistada teatud ainete IUPAC-nimetuse konfidentsiaalsuslipuga ning sel juhul ei näidata IUPAC-nimetust avalikus klassifitseerimis- ja märgistamisandmikus. Ained, mille korral saab IUPAC-nimetuse muuta konfidentsiaalseks, on REACH-määruse artikli 119 lõike 2 punktides f ja g loetletud ained:

- mittefaasiained,
- ained, mida kasutatakse ainult ühel või mitmel järgmisel otstarbel:
 - vaheainetena;
 - teaduslikus uurimis- ja arendustöös;
 - toote ja tootmisega seotud uurimis- ja arendustöös.

Konfidentsiaalsuslipuga saab aineid märgistada ainult **IUCLID**is. Konfidentsiaalsuslipuga märgistamine on tasuta. Üksikasjalik teave on andmete esitamise käsiraamatu 12. osas (vt juhendi ptk 5).

NB! Kui soovite ohutuskaardil või märgistusel kasutada alternatiivnimetust, tuleb taotleda alternatiivnimetust vastavalt CLP-määruse artiklile 24 või vajaduse korral vastavalt direktiivi 1999/45/EÜ (ohtlike valmististe direktiiv) artiklile 15 ning tasuda asjakohane tasu.

3. TEATAMISE KORD

3.1 Milline teave tuleb teates esitada?

Teade peab sisaldama iga aine kohta CLP-määruse artiklis 40 nõutud teavet:

- teataja **nimi** ja **kontaktandmed**;
- aine **identifitseerimisteave**, sealhulgas aine nimetus ja muud identifitseerimisandmed, aine molekulvalem ja struktuurivalem, koostis, lisainete liik ja kogused (vt juhendi ptk 4.3, samuti üksikasjalik teave REACH-määruse VI lisa punktides 2.1–2.3.4);
- aine **klassifikatsioon** CLP-kriteeriumide kohaselt;
- klassifitseerimata jätmise **põhjused** juhul, kui aine on klassifitseeritud teatavatesse, kuid mitte kõigisse ohuklassidesse või nende alajaotustesse, märkides, kas põhjuseks on andmete puudumine, mittetäielikud andmed või andmed, mis lubavad jätta klassifitseerimata;
- **konkreetsed kontsentratsiooni piirväärtused ja korrutustegurid** ning nende põhjendused;
- **mürgistuselemendid**, sh ohupiktogrammide, tunnussõnad, ohulaused ja täiendavad ohulaused.

3.2 Kuidas teatamiseks valmistuda?

Enne teate esitamist Euroopa Kemikaaliametile peate aine klassifitseerima ja märgistama CLP-määruse kriteeriumide kohaselt. Klassifitseerimise ja märgistamise ettevalmistus hõlmab järgmisi etappe:

1. **Koostage nimestik** ainetest ja segudest, mida toodate Euroopa Liidus ja mida impordite kolmandatest riikidest.
2. **Tehke kindlaks**, kas nende hulgas on aineid, mille suhtes CLP-määrust ei kohaldata (vt CLP-määruse artikkel 1).
3. **Kontrollige**, kas mõni ainetest kuulub registreerimisele REACH-määruse alusel.
4. **Koguge kokku** kogu aine identifitseerimisteave, sh IUPAC-nimetus, EINECS-number, CAS-number ja muud identifitseerimisandmed, ning tehke kindlaks ainete kvalitatiivne ja kvantitatiivne koostis.
5. **Nimetage ained** vastavalt REACH-määruse kohasele [ainete identifitseerimise ja nimetamise juhendile](#).
6. **Kontrollige**, kas ained on kantud CLP-määruse VI lisa 3. osasse (vt <http://echa.europa.eu/et/regulations/clp/legislation>), st kas aine klassifikatsioon ja märgistus on ühtlustatud. Kui ainel on olemas ühtlustatud klassifikatsioon ja märgistus, siis tuleb neid kasutada ning neisse ohuklassidesse või alajaotustesse kuuluvaid aineid ise klassifitseerida ei tohi. Ise klassifitseerida tohib piisava ja usaldusväärse teabe alusel ohuklassidesse ning alajaotustesse, mida ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse süsteem ei hõlma.
7. **Koguge** kogu olemasolev ja usaldusväärne **teave** nende ainete ohtlike omaduste kohta, mille klassifikatsioon ja märgistus ei ole ühtlustatud.

8. **Klassifitseerige** aine, võrreldes olemasolevat teavet klassifitseerimise kriteeriumidega⁸.
9. Kui soovite esitada korrutusteguri või kehtestada konkreetse kontsentratsiooni piirväärtuse vastavalt CLP-määruse artiklile 10, **esitage põhjendus** REACH-määruse I lisa punktide 1, 2 ja 3 asjakohaste lõikude alusel.
10. **Tehke kindlaks**, kas ohtlikku ainet sisaldav segu tuleb selle aine tõttu CLP-määruse järgi klassifitseerida.
11. **Otsustage**, kas soovite luua koos sama aine teiste tulevaste teatajate ja registreerijatega **tootjate ja/või importijate rühma või sellega ühineda**. Rühma liige saab seejärel esitada teate rühma nimel.
12. **Looge endale REACH-ITi kasutajakonto** (kui Teil seda veel ei ole).

3.3 Kuidas teadet koostada?

Klassifitseerimis- ja märgistusteate koostamiseks võite kasutada ühte järgmistest vahenditest:

A. IUCLID 5. Võite sisestada kogu nõutava teabe andmebaasi IUCLID 5 ning koostada klassifitseerimis- ja märgistamistoimiku seal.

- IUCLID 5 võimaldab sisestada sama aine jaoks mitu koostist (nt lisanditega seotud erinevuste tõttu) ning siduda iga koostise konkreetse klassifikatsiooni ja märgistusega. Iga teavitaja võib esitada ühe aine kohta ainult ühe teate ja IUCLID 5 on ainus vahend, mis võimaldab esitada ühe aine jaoks mitu erinevat koostist.
- Selle vahendi kasutamine on otstarbekas siis, kui olete süsteemi IUCLID 5 varem kasutanud.
- IUCLID 5 kasutamine on otstarbekas ka juhul, kui soovite esitada REACH-määrusele vastava registreerimistaotluse (nt 2013. või 2018. aasta registreerimistähtjaks).

B. KOONDFAIL. On võimalik koostada XML-koondfail, mis sisaldab mitut klassifitseerimis- ja märgistusteadet.

XML-koondfaili võib koostada ECHA Exceli töövahendi abil või XML-skeemi abil (seda võimalust võivad eelistada IT taustaga kasutajad).

- XML-koondfail võimaldab esitada ühes failis teabe mitmete või paljude EÜ- või CAS- numbriga identifitseeritud ainete kohta.
- Excel-koondfaili töövahend on Euroopa Liidu 22 keeles (valige vahendis oma keel).

NB! XML-koondfaili saab teate esitamiseks kasutada ainult siis, kui iga aine identifitseeritakse CAS- või EÜ- numbri ja ainult ühe koostise järgi. Lisaks võite määrata CLP-määruse VI lisas juba nimetatud konkreetse kontsentratsiooni piirmäära või korrutusteguri. Kui soovite konkreetset kontsentratsiooni piirmäära või korrutustegurit ise määrata, tuleb vastavalt CLP-määruse artiklile 10 lisada teatele teaduslik põhjendus (artikli 40 lõike 1 punkt e). NB! XML-koondfailile ei saa lisada manustena dokumente; seetõttu on konkreetset kontsentratsiooni piirmäära või korrutustegurit ning nõutavat teaduslikku põhjendust võimalik lisada ainus siis, kui esitate klassifitseerimise ja märgistamise teate IUCLIDI või veebi kaudu.

C. VEEBIPÕHINE TEATAMINE. Nõutava teabe võib sisestada käsitsi REACH-IT portaali kaudu.

⁸ Lisateave on CLP-määruse I lisas ja klassifitseerimiskriteeriumide rakendamise juhendis.

- Kui Teil on vaja teatada ainult mõnest üksikust aineist ja Te ei ole IUCLID 5 kasutaja, eelistage veebipõhist teatamist REACH-IT abil.
- Kui aine klassifikatsioon ja märgistus on vastavalt CLP-määruse VI lisale ühtlustatud, on elektrooniline teatamine kiireim lahendus, sest ühtlustatud klassifikatsioon ja märgistus ilmub vastavatele väljadele automaatselt.
- Veebipõhise teatamise vahendis saab nõustuda teise ettevõtte poolt juba teatatud või registreeritud klassifikatsiooni ja märgistusega.

Ajakohane teave REACH-ITi kaudse elektroonilise teatamise ja XML-vahendi kohta on ECHA veebilehe CLP-jaotises: <http://echa.europa.eu/et/support/dossier-submission-tools/reach-it/notification-to-the-cl-inventory>.

3.4 Kuidas teadet esitada?

Klassifitseerimis- ja märgistusteated tuleb esitada veebipõhiselt ECHA veebilehel oleva REACH-IT portaali kaudu. **Enne ainetest teatamist peate looma oma ettevõtte REACH-ITi kasutajakonto⁹.**

Teate esitamise leheküljele pääsete ECHA veebilehe REACH-IT jaotise kaudu.

REACH-ITi sisenemisel valige peamenüüst klassifitseerimise ja märgistamise jaotis (REACH-IT lehekülje vasakus servas) ning teid suunatakse lehekülgedele, kus **saate valida kolme järgmise võimaluse** vahel, kuidas oma klassifitseerimis- ja märgistusteadet esitada:

1. Vahendis **IUCLID 5** koostatud klassifitseerimis- ja märgistustoimik: selleks koostage teatamistoimik oma arvutis IUCLID 5 abil ja laadige see üles REACH-ITi.
2. **Koondteade**: selleks laadige REACH-ITi üles XML-koondfail (vorming lisatakse peagi ECHA veebilehele).
3. **Veebis** esitamine (see on võimalik 2010. aasta teisest kvartalist): selleks sisestage nõutav teave iga aine jaoks eraldi otse REACH-ITi.

Pärast edukat esitamist määratakse klassifitseerimise ja märgistamise teatele järgmised numbrid:

- esitamisnumber;
- iga edukalt teatatud aine viitenumber;
- loetelunumber, kui teatatud ainet ei ole võimalik identifitseerida EÜ-numbriga.

Teataja võib esitada iga aine kohta ainult ühe teate. Iga teade võib siiski sisaldada ühe aine jaoks mitut koostist (nt lisanditega seotud erinevuste tõttu) ning iga koostise võib siduda konkreetse klassifikatsiooni ja märgistusega. Seda võimalust saab kasutada ainult teate esitamisel IUCLID 5-s.

Praktilised nõuanded teatamiseks ja teate esitamise vahendi valimiseks

- **Ärge jätke** oma klassifitseerimis- ja märgistusteate ECHA-le esitamist viimasele minutile.
- Kui Teil on vaja teatada ainult mõnest üksikust aineist ja Te ei ole IUCLID 5 kasutaja, eelistage **veebipõhist teatamist REACH-ITi kaudu**.

⁹ Lisateave on juhendi lõpus esitatud lingil.

- Kui soovite sama aine kohta juba teatatud klassifikatsiooni ja märgistusega **nõustuda**, kasutage veebipõhist teatamist REACH-ITi kaudu.
- XML-vormingus **koondteate** esitamine sobib ettevõtetele, kes teatavad paljudest kemikaalidest, sest see võimaldab esitada mitme aine klassifitseerimis- ja märgistusteated ühe failiga.
- Kui Teil on vaja esitada **ühe aine jaoks mitu koostist** ning täpsustada iga koostise jaoks klassifikatsioon ja märgistus, kasutage vahendit IUCLID 5.
- Kui Teil on vaja märgistada aine IUPAC-nimetus konfidentsiaalsuslipuga, kasutage vahendit IUCLID 5.

3.5 Kuidas klassifitseerimise ja märgistamise teadet ajakohastada?

Klassifitseerimise ja märgistamise teate toimikut saab ajakohastada mis tahes teatamisvahendeid kasutades – **kõik teatamisvahendid on omavahel ühilduvad.**

Tabel 1: erinevate teatamisvahendite ühilduvus

Esmakordne teatamine:	Klassifitseerimise ja märgistamise teate ajakohastamine IUCLID 5-s	Veebipõhine ajakohastamine	Ajakohastamine XML-koondfailiga	Ajakohastamine registreerimistoimikuga
IUCLID 5 klassifitseerimise ja märgistamise teade	Jah	Jah	Jah	Esmane registreerimine
Veebipõhine teatamine	Jah	Jah	Jah	Esmane registreerimine
XML-koondfail	Jah	Jah	Jah	Esmane registreerimine
Registreerimistoimik	EI!	EI!	EI!	Jah

Esitatud taotluse ajakohastamiseks tuleb klassifitseerimise ja märgistamise teade selgelt identifitseerida varasema teate ajakohastamisena ning see peab sisaldama järgmist kohustuslikku teavet:

- selle klassifitseerimis- ja märgistamisteate täpne viitenumber, mida soovite ajakohastada: viitenumbri vorming on 02-XXXXXXXXXX-CC-XXXX;
- ainele määratud EÜ-number või loetelunumber;
- varasem esitamisnumber (ainult IUCLIDis);
- ajakohastamise põhjus.

Klassifitseerimis- ja märgistamisteate ajakohastamiseks tuleb:

- **IUCLIDis:** märkida määratud viitenumber (teatamisnumber) jaotises 1.3. Toimiku päises tuleb täpsustada ka varasem esitamisnumber, märgistada lahter „*update*“ (ajakohastamine) ja märkida ajakohastamise põhjus (*update reason*).
- **Veebipõhine teatamine:** valida variant „*Update a completed submission*“ (esitatud registreerimistoimiku ajakohastamine) ning sisestada varem määratud viitenumber.
- **XML-koondfaili esitamine:** märkida ajakohastatava(te) aine(te) puhul, et teade on ajakohastamine, ja märkida varem määratud viitenumber.

Registreerimistoimiku osana esitatud klassifitseerimis- ja märgistamistaotlust ei saa klassifitseerimis- ja märgistamisteatega ajakohastada. Selleks tuleb ajakohastada registreerimistoimik (vt REACH-määruse artikkel 22).

Teadet saab ajakohastada ainult selle esitanud ettevõtte. Kui teade on esitatud tootjate ja/või importijate rühma nimel, saab teadet seega ajakohastada ainult teate esitanud ettevõtte.

4. PÕHITEAVE

4.1 Turuleviimine

Aine või segu turuleviimine CLP-määruse tähenduses on selle kolmandatele isikutele tasu eest või tasuta füüsiliselt kättesaadavaks tegemine. Importimist kolmandatest riikidest Euroopa Liidu tolliterritooriumile käsitletakse samuti turuleviimisena. Turuleviimine hõlmab ka aine või segu saatmist ettevõttest või uurimisasutusest teisest juriidilisest isikust laborisse.

Teatamise eeltingimus on turuleviimine. Ainest, millele viidatakse CLP-määruse artiklis 39, tuleb teatada ainult juhul, kui see viiakse turule. Teatamine ei ole vajalik, kui sama teavitaja on CLP-määruse artikliga 40 nõutava teabe juba esitanud eelmise registreerimise või teatamise käigus.

Ainest tuleb teatada ühe kuu jooksul alates selle tegeliku turuleviimise kuupäevast. Kõikidest 1. detsembril 2010 või pärast nimetatud kuupäeva turule viidud ainetest oleks tulnud teatada 3. jaanuariks 2011.

Laos olevaid aineid ei käsitata turule viidud ainetena. Neist ainetest tuleb ühe kuu jooksul teatada alles siis, kui nende tootja või importija need hiljem turule viib. **Turustaja**, kes võtab teistele müümiseks mõnda aega ladustatud aineid, **ei pea neist teatama**, sest see kohustus puudutab **ainult tootjaid ja importijaid**.

4.2 Tootjate või importijate rühm

Aine klassifitseerimis- ja märgistusteate võib esitada tootjate või importijate rühm. Tootjate või importijate rühmaks võib olla näiteks:

- mitut juriidilist isikut hõlmav korporatiivne ettevõtte;
- erinevad ettevõtted, mis ei ole omavahel konkreetsetel seotud;
- konkreetse tööstussektori erinevad ettevõtted või
- aineteabe vahetuse foorum (SIEF)

Kui teate koostab rühm, siis esitatakse kõigi rühma liikmete nimel ainult üks klassifitseerimis- ja märgistusteate. Selleks peavad rühma liikmed vastava aine klassifitseerimises ja märgistamises kokku leppima¹⁰.

Kui klassifitseerimis- ja märgistusteate esitab rühm, siis tuleb see märkida REACH-ITi. Lisateave on esitatud tööstuskasutaja käsiraamatu 15. osas „Tootjate või importijate rühma haldamine”.

Rühma liikmetel soovitatakse oma kokkulepe ja klassifitseerimisotsuse alused täielikult dokumenteerida. Nad peavad esitama Euroopa Kemikaaliametile, pädevatele asutustele ja liikmesriikide täitevasutustele nõudmisel kogu teabe, mille alusel toimus CLP-määruse kohane klassifitseerimine ning märgistamine.

Tootjate ja/või importijate rühma koostöö korral vastutab iga rühmaliige siiski täielikult oma turule viidavate ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise eest ning kõigi muude CLP-määruses esitatud nõuete täitmise eest.

¹⁰ Selles kontekstis võib aineid käsitada samade ainetena, kui põhikoostisosad on samad ja ainetel on sama EÜ-number või CAS-number või IUPAC-nimetus. Lisateave on ainete REACH-määruse kohase identifitseerimise ja nimetamise juhendis.

4.3 Aine identifitseerimiseks vajalik oluline teave

Aine tuleb identifitseerida REACH-määruse VI lisa punktide 2.1–2.3.4 kohaselt. Aine mõisted CLP- ja REACH-määruses kattuvad, kuigi klassifitseerimis- ja märgistusteate koostamiseks läheb vaja vähem andmeid kui registreerimiseks. Aine mõiste vastab ka ohtlike ainete direktiivi¹¹ 7. muudatuses määratletud aine mõistele. See mõiste on laiem kui puhta keemilise ühendi mõiste, mis on määratletud ühe molekulina. **Kõigil tulevastel teatajatel soovitatakse lugeda [ainete REACH-määruse kohase identifitseerimise ja nimetamise juhendit](#)** (vt ka juhendi 5.peatüki viited asjakohasele materjalile).

Aine identifitseerimine sõltub aine liigist. Ained võib jagada kahte põhirühma:

A. Täpselt määratletud ained: kindla kvalitatiivse ja kvantitatiivse koostisega ained, mida saab REACH-määruse VI lisa punkti 2 järgi nõutava identifitseerimisteabe alusel piisava täpsusega identifitseerida. Täpselt määratletud ainete alarühmad on järgmised:

- a) **üht koostisosa sisaldavad ained**, st üldiselt aineid, milles ühe koostisaine kontsentratsioon on vähemalt 80 massi-%; ülejäänud 20% käsitatakse lisanditena/lisainetena.
- b) **mitut koostisosa sisaldavad ained**, st üldiselt aineid, milles on mitu koostisainet kontsentratsiooniga vahemikus ≥ 10 ja < 80 massi-%. Kõiki koostisaineid kontsentratsiooniga alla 10 massi-% käsitatakse lisanditena.
- c) **muu kui keemilise koostisega määratletavad ained**, st üht või mitut koostisosa sisaldavad aineid, mille üheseks määratlemiseks on vaja täiendavaid näitajaid, näiteks kristallstruktuur, kuju, kõvadus jne.

B. UVCB-ained Tundmatu või muutuva koostisega ained, kompleksed reaktsioonisaadused või bioloogilised materjalid. Neid aineid ei saa identifitseerida üksnes koostise järgi. Vajatakse täiendavaid, UVCB-aine tüübist sõltuvaid identifitseerimisandmeid, näiteks päritolu või tootmisprotsess.

Kõigi teatatavate ainete kohta peab olema piisavalt andmeid, et iga ainet oleks võimalik nõuetekohaselt identifitseerida. REACH-määruse VI lisa punktid 2.1–2.3.4 sätestavad, milline teave tuleb esitada, et täita aine nõuetekohase identifitseerimise kriteeriumeid ainest klassifitseerimis- ja märgistusandmikkude teatamisel. Üldiselt peavad identifitseerimisnäitajad kõigil juhtudel olema ühetähenduslikud ja kooskõlas. Näiteks IUPAC-nimetus peab kajastama struktuuri- ja molekulvalemit. Kõik koostisosad peavad olema identifitseeritud IUPAC-nimetuse ja CAS-identifitseerimisandmete ning struktuurivalemiga. Kvantitatiivne teave peab hõlmama võimalikult paljude koostisosade kontsentratsioonivahemikku (miinimumi ja maksimumi). Koostise teave peab hõlmama ainest 100%.

¹¹ Direktiiv 92/32/EMÜ, millega muudetakse direktiivi 67/548/EMÜ.

5. LISATEAVE

Euroopa Kemikaaliameti veebilehel on teave hõlpsasti leitav.

Euroopa Kemikaaliameti veebilehel on olemas järgmine teave CLP- ja REACH-määruste kohta:

- üldine teave CLP-määruse kohta ja lingid CLP-määruse juhenditele klassifitseerimist käsitlevas jaotises;
- üldine teave REACH-määruse kohta jaotises „Teave REACH-ist“;
- kasutusjuhendid (IUCLID 5 ja REACH-IT) ja
- teate esitamise juhendid (IUCLID 5, veebipõhine, koondfail, tootjate/importijate rühmade haldamine).

Kui Teil on teatamise kohta küsimusi:

- pöörduge esmalt oma riigi CLP/REACH-kasutajatoe poole, kust saate teavet oma rolli, kohustuste ja olemasolevate juhendite kohta. Riiklike kasutajatugede kontaktandmed on Euroopa Kemikaaliameti veebilehel;
- Euroopa Kemikaaliameti kasutajatugi abistab Teid REACH-ITi, IUCLIDi, REACH-registreerimise ning klassifitseerimis- ja märgistusandmikule teatamisega seotud tehniliste küsimuste lahendamisel. Küsimused saatke Euroopa Kemikaaliameti veebilehel oleva teabenõude vormi abil;
- konkreetset sektorit puudutavat teavet saate oma erialaliidult.

Lingid asjakohastele materjalidele

CLP-jaotis Euroopa Kemikaaliameti veebilehel

- <http://echa.europa.eu/web/quest/regulations/clp>

Avalik klassifitseerimis- ja märgistusandmik:

- <http://echa.europa.eu/web/quest/information-on-chemicals/cl-inventory-database>

Juhendid:

- **CLP-määruse sissejuhatav juhend**
http://echa.europa.eu/documents/10162/13562/clp_introductory_et.pdf
- **CLP-määruse kriteeriumide kohaldamise juhend**
http://echa.europa.eu/documents/10162/13562/clp_en.pdf
- **Klassifitseerimis- ja märgistusandmikule teatamisega seotud tehnilised küsimused ja vastused**
http://echa.europa.eu/documents/10162/13656/cl_notif_technical_qa_en.pdf
- **Korduvad küsimused CLP-määruse kohta**
<http://echa.europa.eu/et/support/faqs/clp-frequently-asked-questions>
- **Ainete REACH-määruse kohase identifitseerimise ja nimetamise juhend**
http://echa.europa.eu/documents/10162/13643/substance_id_et.pdf

IT-vahendid ja käsiraamatud:

- **IUCLID 5**
<http://echa.europa.eu/iuclid>

- **REACH-IT**

<http://echa.europa.eu/reachit>

- **REACH-ITi tugidokumendid**

<http://echa.europa.eu/web/guest/support/dossier-submission-tools/reach-it/data-submission-industry-user-manuals>

Teatamise käsiraamatud

- **Andmete esitamise käsiraamat, 12. osa:** Kuidas koostada ja esitada klassifitseerimis- ja märgistusteadet IUCLIDi abil
- **Tööstusettevõtete käsiraamat, 16. osa:** Kuidas esitada veebipõhist teadet klassifitseerimis- ja märgistusandmikku
- **Tööstusettevõtete käsiraamat, 15. osa:** Tootjate ja importijate rühma haldamine
- **Tööstusettevõtete käsiraamat, 6. osa:** punkt 3.1.2.5 käsitleb klassifitseerimis- ja märgistusteate esitamist IUCLID 5 abil

CLP-määruse kasutajatugi:

- **Riiklikud kasutajatoed:**

Euroopa Majanduspiirkonna ettevõtted peaksid küsimuste korral pöörduma kõigepealt oma riigi kasutajatoe poole.

http://echa.europa.eu/help/nationalhelp_contact_en.asp

- **Euroopa Kemikaaliameti kasutajatugi:**

Annab nõu küsimustes, mis puudutavad IUCLID 5 ja REACH-ITi kasutamist ning konkreetsete andmete edastamist portaali REACH-IT kaudu. Euroopa Majanduspiirkonna välised ettevõtted võivad pöörduda ECHA poole, kui nad vajavad nõu REACH- või CLP-määruse rakendamisel Euroopa Majanduspiirkonnas.

<http://echa.europa.eu/web/guest/support/helpdesks/echa-helpdesk>

Euroopa Liidu õigusaktid:

- **CLP-määrus (EÜ) nr 1272/2008**
<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:353:0001:1355:ET:PDF>
- **CLP-määruse 1. muutmine selle kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga**
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:235:0001:0439:et:PDF>
- **CLP-määruse 2. muutmine selle kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga**
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:083:FULL:et:PDF>
- **CLP-määruse õigusliku teksti mitteametlik konsolideerimine (v.a VI lisa tabelid 3.1 ja 3.2)**
http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/chemicals/files/ghs/2nd-atp-to-clp_fin_en.pdf
- **REACH-määrus (EÜ) nr 1907/2006**
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:396:0001:0849:ET:PDF>
- **REACH-määruse mitteametlik konsolideerimine, 10. detsember 2011**
<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2006R1907:20111210:ET:PDF>

1. lisa

Andmikule teatamise aluseks olevad kontsentratsiooni piirväärtused

Üldjuhul tuleb teatada kõikidest ainetest, mis määravad segu klassifikatsiooni või mõjutavad selle määramist.

CLP-määruse artikli 39 punkti b kohaselt tuleb teatada kõikidest CLP-määruse kohaldamisalasse kuuluvatest ohtlikest ainetest, mida turustatakse eraldi aina või seguse koostises, kui:

- aine kontsentratsioon segus on suurem kui ohtlike valmististe direktiivis 1999/45/EÜ kehtestatud kontsentratsiooni piirväärtused, mille tõttu tuleb segu klassifitseerida vastavalt ohtlike valmististe direktiivi kriteeriumidele, või kui
- aine kontsentratsioon segus on suurem kui CLP-määruses kehtestatud kontsentratsiooni piirväärtused, mille tõttu tuleb segu klassifitseerida vastavalt CLP-määruse kriteeriumidele.

Viide kontsentratsiooni piirväärtustele määruse tekstis tähistab järgmist:

- A. kontsentratsiooni, millest suurema kontsentratsiooniga ainet võetakse klassifitseerimisel arvesse, nagu on märgitud ohtlike valmististe direktiivi artikli 3 lõikes 3 tabelis, **või**
- B. üldist piirväärtust, millest suurema kontsentratsiooniga ainet võetakse arvesse, nagu on märgitud CLP-määruse I lisa tabelis 1.1 (kasutades vajaduse korral korrutustegurit,¹² nagu on sätestatud CLP-määruse I lisa 4. osas), **või**
- C. kontsentratsiooni piirväärtust, mis on sätestatud ohtlike valmististe direktiivi II lisa B osas inimtervise riskide kohta ja ohtlike valmististe direktiivi III lisa B osas keskkonnariskide kohta, **või**
- D. üldist kontsentratsiooni piirväärtust, nagu on sätestatud CLP-määruse I lisa 3.–5. osa tabelites vastava klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise ohuklassi ja alajaotuse kohta (kasutades vajaduse korral korrutustegurit, nagu on sätestatud CLP-määruse I lisa 4. osas), **või**
- E. konkreetset kontsentratsiooni piirväärtust, nagu on loetletud CLP-määruse VI lisa tabeli 3.1 või 3.2 vastavas veerus või CLP-määruse artikli 10 kohases klassifikatsioonis.

Seega tuleb klassifitseerimis- ja märgistamisandmikku teatada turule viidavatest ohtlikest ainetest, mille kontsentratsioon segus on suurem kui kohaldatav kontsentratsioon(i) (piirväärtus), mis on märgitud eespool loetelu punktides C, D või E või loetelu punktides A või B, kui nende ainete tegelik kontsentratsioon segus määrab otseselt segu klassifikatsiooni või mõjutab selle määramist. Segu koostisesse kuuluvast suurema kontsentratsiooniga ainest tuleb teatada ka siis, kui segu koostises on juba teisi aineid kontsentratsioonides, millest piisab segu klassifitseerimiseks.

¹² CLP-määruses kasutatakse ohuklassis „ohtlik veekeskkonnale” konkreetse kontsentratsiooni piirväärtuse mõiste asemel korrutusteguri mõistet. Korrutustegurit rakendatakse veekeskkonnale ohtlikuks klassifitseeritud 1. kategooria akuutselt toksilise või 1. kategooria krooniliselt toksilise aine kontsentratsiooni puhul. Korrutustegurit kasutatakse kõnealust ainet sisaldava segu klassifikatsiooni tuletamiseks summeerimismeetodi abil. Praktikas tähendab see, et nt sellise aine puhul kasutatav piirväärtus on alati üldine piirväärtus jagatud segu koostisainete määratud korrutusteguriga, seega (0,1/M)%.

Ainete korral, millele on määratud konkreetne kontsentratsiooni piirväärtus, kasutatakse väiksemat konkreetset kontsentratsiooni piirväärtust (vt eespool punkt E) ja punktis A (ohtlike valmististe direktiiv) või B (CLP-määrus) nimetatud kontsentratsiooni.

Ainete korral, millele ei ole määratud konkreetset kontsentratsiooni piirväärtust, kasutatakse punktis A (ohtlike valmististe direktiiv) või B (CLP-määrus) nimetatud asjaomastest kontsentratsioonidest väiksemat ning punktis C (ohtlike valmististe direktiiv) või D (CLP-määrus) märgitud asjaomast kontsentratsiooni piirväärtust.

CLP-määruse akuutse toksilisuse ohuklassis, kui üldist ega konkreetset kontsentratsiooni piirväärtust ei kohaldata, tuleb kasutada üldist piirväärtust, nagu on sätestatud CLP-määruse I lisa tabelis 1.1.

Lisateave klassifitseerimise kohta kontsentratsiooni piirväärtuste alusel on esitatud ECHA CLP-kriteeriumide kohaldamise juhendis, eelkõige punktis 1.6.3.4.2 (http://echa.europa.eu/clp/clp_help_en.asp).

Erimärkus füüsikaliste ohtude kohta

Andmiku teade tuleb esitada ka aine kohta, mis on klassifitseeritud füüsikalise ohu tõttu ja sisaldub segu, kui segu viiakse turule ja see on klassifitseeritud **selle** aine sisaldusest tuleneva füüsikalise ohu tõttu. NB! Füüsikalise ohu klass, millesse segu kuulub, võib erineda seda füüsikalist ohtu põhjustava(te) aine(te) ohuklassist – näiteks segu, mis sisaldab oksüdeerivaks klassifitseeritud ainet ja süttivat ainet (klassifitseeritud tuleohtlikuks või mitte), võib olla klassifitseeritud plahvatusohtlikuks. Üheks näiteks on tavaline tsiviilkasutuse lõhkeaine ANFO (klassifitseeritud lõhkeainena), mis koosneb ammooniumnitraadist (klassifitseeritud oksüdeeriva tahke ainenä) ja kütteõlist (süttiv vedelik). Kahtluse korral tuleb küsida nõu asjatundjalt.

EUROOPA KEMIKAALIAMET
ANNANKATU 18, P.O. BOX 400,
FI-00121 HELSINGI, SOOME
ECHA.EUROPA.EU